

Dkt. Tim Gombis , Wagalatia, Kipindi cha 8, Wagalatia 6:1-18

© 2024 Tim Gombis na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Tim Gombis katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Wagalatia. Hii ni kipindi cha 8, Wagalatia 6:1-18.

Naam, hii ni Wagalatia 6. Hii ni hotuba ya mwisho kuhusu Wagalatia.

Tunakaribia mwisho wa barua, ambapo Paulo anatoa mawaidha ya kumalizia baada ya hoja zake zote za kitheolojia, mawaidha ya kibinafsi, kuingiliana kwa mawaidha ya kitheolojia, na mawaidha ya kibinafsi. Lakini tunakaribia mwisho, ambapo Paulo anageukia tena hadhira yake, akisema, Ndugu zangu, hata kama mtu yeyote amenaswa katika kosa lolote, ninyi mlio wa kiroho, mrejesheni mtu kama huyo kwa roho ya upole, kila mtu akijiangalia nafsi yake, usije ukajaribiwa na wewe pia. Kwa hivyo tena, hata mawaidha kama haya, tunasoma kuhusu hali ya balagha inayoendelea kati ya Paulo kama mtume, akijaribu kurekebisha hali inayoendelea huko Galatia.

Kwa hivyo, hii ni kuzingatia hilo. Sasa, kwa sababu hii ina mwelekeo wa vitendo, ni rahisi kuitumia katika hali yoyote. Tukitumia hii katika hali yoyote, hilo ni jambo zuri.

Lakini soma mstari huu katika hali yake ya awali ya mawasiliano. Paulo anawasihi ninyi mlio wa kiroho. Huu sio aina ya tofauti ambayo tunaweza kudhani kati ya Wakristo wa kila siku na kisha wasomi wa kiroho.

Huyu ni mtu yeyote anayeishi katika ulimwengu huu wa roho, mtu yeyote aliye katika ulimwengu huo, ruka katika hali hiyo na umrudishe mtu wa aina hiyo, ukiwa mwangalifu usije ukajaribiwa wewe pia. Kwa hivyo, mtu yeyote aliye katika roho ndiye anayehimizwa hivyo. Ukifikiria kuhusu kosa hapa, kile Paulo anachofikiria kwanza ni mtu anayehitaji kurejeshwa.

Jambo la kwanza tunalopaswa kufikiria ni mtu yeyote, akifikiria mchoro huo uliopita, mtu yeyote ambaye amenaswa katika mafundisho kwamba anahitaji kuvutiwa na kundi hilo la kipekee na asishirikiane na watu wa makabila mengi, watu wa mataifa mengi, ambao ungewaweka pamoja na watu ambao hapo awali walichukuliwa kuwa wenye dhambi. Kwa hivyo, kwa kweli, Paulo anafikiria kwa maana ya mtu yeyote ambaye amenaswa katika mafundisho hayo. Ninyi mlio wa roho, mrejesheni mtu huyo, tena, msilengeni wala msiwafuate wala msiwaelekee pembeni, bali mrejesheni mtu kama huyo kwa roho ya upole, mkimtazama msije mkajaribiwa.

Sidhani kama kishawishi hapa ni kishawishi cha kurudishwa katika mafundisho, lakini kishawishi ni kukutana na mtu ambaye unaweza kumfikiria kama upinzani,

kushawishiwa kushiriki kwa hasira au kushawishiwa kushiriki kwa aina fulani ya nguvu au kulazimishwa. Tena, Paulo anaona tabia hizo zote, nguvu, kulazimisha, utawala, na lawama, kama misimamo kuelekea watu wengine ambayo itazaa matunda mabaya tu. Hii ni aina ya sheria ya Paulo.

Huwezi kuunda matokeo ya uumbaji mpya kwa kutumia njia ya enzi hii mbovu. Hilo ndilo jaribu, ambalo ni kuwasukuma watu katika tabia za uumbaji mpya kwa kuwahukumu au kwa kuwashawishi au kuwalazimisha. Lakini Paulo anafikiria rufaa ya upole, rufaa ya upole.

Kwa njia, usidhani kama rufaa ya upole ni ukosefu wa nguvu. Unaweza kujitolea kabisa kwa upole na urejesho na kuwepo kwa umbo la msalaba na ujumuishaji katika mwili wa Kristo, ujumuishaji unaofaa, na kuwa na ujasiri, ujasiri wa ujasiri ambao huo hauwezi kujadiliwa, kwamba ukweli huo hauwezi kujadiliwa. Na ikiwa ni kweli kwamba mtu yeyote atakuwa kipengele cha uharibifu hapo, watu walio katika uongozi wa kanisa wanahitaji kudai kwa ujasiri, kwa upole, kwa upole, lakini kwa kuendelea kwamba wale wote wanaojiunga na ukweli huo wafanye hivyo kwa msingi wa msalaba, bila kuwatenga wengine, bila kutenda kwa njia isiyofaa kulingana na utambulisho sahihi wa Kikristo.

Kwa hivyo, kwa sababu tuko katika umbo la msalaba haimaanishi kwamba hatuna aina yoyote ya uti wa mgongo wa uumbaji mpya. Lakini kinachotuunga mkono ni ukweli kwamba sisi pia tunadaiwa na Kristo aliyeinuliwa. Sio kwamba kinachotuunga mkono ni kwamba, wakati fulani, tutapoteza hasira zetu.

Hiyo si nguvu. Hiyo ni kupoteza imani katika uhalisia wa uumbaji mpya. Kwa hivyo Paulo anawasihi watu wa Galatia kumrejesha mtu kama huyo bila kuvutiwa na migogoro, bila kuvutiwa na aina yoyote ya hali ya kulipiza kisasi.

Katika mstari wa 2, anaendelea katika mkondo huu, akiwahimiza wabebe mizigo ya kila mmoja. Hiyo ni kusema, vumilieni, jitoeni katika kuhudumiana, na kwa njia hiyo mtimize sheria ya Kristo. Sasa, neno hili, sheria ya Kristo, si sheria tofauti dhidi ya sheria ya Musa.

Sio kwamba sheria ya Musa haina tena madai yoyote kwa mwamini, lakini tuko chini ya sheria ya Kristo. Paulo bado anazungumzia kuhusu Torati. Hata hivyo, sheria inasomwa kupitia lenzi ya Kristo.

Kwa hivyo, sheria inabaki kuwa maandiko matakatiifu kwa Wakristo wa Mataifa wa Galatia. Ni kwamba tu zinahusiana na sheria kwa kadiri zinavyodaiwa na Kristo, na wanazona kama maandiko matakatiifu, wakizichunguza ili kujua tabia ya Mungu. Lakini hazihusiani na sheria kama vile Wayahudi wanavyohusiana na sheria.

Kwao, ni katiba yao ya kitaifa. Inaamua lishe yao, kalenda yao, na mtindo wao kamili wa maisha. Wamisionari kutoka Yerusalemu, bila shaka, wanawaambia Wakristo wa Mataifa kwamba sheria ya Musa lazima iwe katiba ya kitaifa kwao pia, lakini hiyo ni sheria ya Musa iliyotafsiriwa vibaya na kuzingatiwa vibaya.

Zinahusiana na sheria kama ilivyo katika maandiko, sheria kama mahali wanapokutana na Mungu mmoja wa kweli ambaye pia ni ufunuo wa tabia ya Kristo kama inavyotokea. Tukiendelea hapa na mawaidha ya Paulo katika mistari ya 4 hadi 4 na 5, Paulo anaonekana kusema kitu kinyume kidogo katika mstari wa 5 na kile anachosema katika mstari wa 2. Anasema katika mstari wa 2, chukulianeni mizigo na hivyo kuitimiza sheria ya Kristo. Lakini katika mstari wa 5, anasema kwamba kila mtu atabeba mzigo wake mwenyewe.

Naam, ni nini hasa kinachoendelea hapo? Katika mstari wa 4, Paulo anawafahamisha wasikilizaji wake kwamba kila mmoja wao anahitaji kuchunguza kazi yake mwenyewe. Yaani, kila mtu anahitaji kuwa mwangalifu sana na kujichunguza ili kufikiria jinsi anavyoshiriki katika maisha ya jamii ili kuhakikisha kwamba anashiriki kwa manufaa katika jamii. Hapo ndipo watakapokuwa na ujasiri kwamba siku ya Kristo itakapofika, watajua, au niseme ndipo itafunuliwa, kwamba kwa kweli wao ni sehemu ya watu wa uumbaji mpya.

Hili ndilo analomaanisha katika mstari wa 5, kwamba kila mtu atabeba mzigo wake mwenyewe. Kila mtu katika jumuiya atakabiliana na siku ya mwisho wa dunia na atakabiliwa na tathmini kuhusu kama wao ni sehemu ya uumbaji mpya au kama wao ni sehemu ya wakati huu mwovu. Kwa sababu hiyo, kila mtu katika jumuiya ya Galatia anahitaji kujichunguza kila mara ili kuhakikisha kwamba tabia zao zina sifa ya tunda la Roho na si kwa matendo ya mwili.

Kwa hivyo ndivyo unavyopatanisha kauli hizo mbili zinazoonekana kupingana ambazo Wagalatia wanahitaji kubeba mizigo ya kila mmoja, wakati huo huo, kila mmoja atabeba mzigo wake mwenyewe. Tabia wanazopaswa kuanza ni upendo wa kujitolea na kutazamana, kwa ufahamu kwamba watakabiliwa na hukumu mwishowe. Mstari wa 7 unaunga mkono mawaidha mengi haya Paulo anaposema, Msidanganyike .

Mungu hadhihakiwi. Yote haya yanasimamiwa na Mungu kwa mamlaka yake yote. Anaona kila kitu kinachotokea katika jumuiya ya Wagalatia.

Mungu hadhihakiwi. Kwa maana chochote apandacho mtu, ndicho atakachovuna. Kila mtu katika jumuiya ya Galatia atapokea thawabu au hukumu ya mwisho wa dunia kulingana na tabia yake katika jumuiya.

Kwa hivyo, anaendelea kusema hapo katika mstari wa 8, Kwa maana yeye apandaye kwa mwili wake mwenyewe atavuna uharibifu kutoka kwa mwili wake. Yeye

apandaye kwa Roho atavuna uzima wa milele kutoka kwa Roho. Kwa hivyo, mtu anayepanda tabia, akiwekeza katika ulimwengu huu, atavuna thawabu zake.

Mtu anayepanda kwa Roho, akiwekeza katika jamii, na kujitoa kwa ajili ya jumuiya ya ushirika inayostawi; watapokea thawabu ya kile ambacho ni ufalme wa Mungu. Mungu anasimamia hilo kwa mamlaka yake yote. Aina hii ya mazungumzo inasumbua kidogo, nadhani, hasa kwa watu wa aina ya waliookolewa mara moja ambao hufikiria tu kuhusu wokovu kabisa kutokana na tukio la awali la uongofu wangu.

Wakristo wanahitaji kukumbushwa kwamba kama nitaanza safari ya Kikristo, nimsifu Bwana, lakini siku muhimu kwa Paulo na kwa waandishi wa Agano Jipya na kwa kweli kwa wamishonari na watendaji wote wanaosafiri, siku muhimu kwao ni mwisho, siku ya mwisho. Kama nimewahi kuanza, hiyo ni nzuri, lakini muhimu ni kuendelea na kumaliza. Kwa hivyo kulingana na ukweli huo, Paulo anasema hivi, kimsingi, popote unapounganisha maisha yako kibinafsi, lakini popote ambapo jamii inajitolea, watashiriki mwisho huo.

Huo ndio uhalisia wa Paulo tu. Na kama nilivyosema, kwa sababu baadhi ya vikundi vya Kikristo vimepiga kambi kwenye sehemu moja ya picha ya wokovu, yaani, wakati wa uongofu, na kujenga theolojia ya wokovu kuanzia hapo, wamekosa vipengele vingine vya picha ya wokovu, umuhimu wa kuvumilia na ukweli kwamba kutakuwa na hukumu itakayotathmini mahali ambapo maisha yetu yaliwekezwa, mahali ambapo jamii zetu ziliwekezwa. Kwa hivyo, Mungu hadhihakiwi, na huo ni ujumbe kwa jamii kuhakikisha kwamba zinatoa hukumu kwa msingi unaoendelea kuhusu kile kinachounda maisha yao ya jamii.

Je, inazingatia uumbaji mpya? Je, iko sasa inazingatia uovu wa kizazi? Na ikiwa ni moja au nyingine, ni nini kinachohitaji kubadilishwa au ni nini kinachohitaji kudumishwa? Ona kwamba tunapata moja ya maelezo haya katika mstari wa 11, ambayo tunayapata katika moja au mbili za barua za Paulo, ambapo anaonyesha kwamba kwa kweli haandiki barua hii. Barua za Paulo zilikuwa karibu zimeagizwa, lakini anasema katika mstari wa 11 wa sura ya 6 katika moja ya maelezo ya mwisho, tazama ni kwa herufi kubwa gani ninazowaandikia kwa mkono wangu mwenyewe. Kwa hivyo huenda aliamuru barua hii kwa mtu mwingine.

Mara nyingi, tunapata dalili ya nani hasa aliyeandika barua mwishoni mwa barua. Yaani, ni nani aliye kuwa mwandishi wa barua au katibu aliyeondoa agizo la Paulo? Hatujui huyo alikuwa nani, lakini mara nyingi tunapata barua mwishoni mwa barua hizi ambapo Paulo atasaini, au ataandika ujumbe wake mwenyewe.

Na ni dhahiri kwamba anaandika haya kwa sababu yeye si mwandishi wa kawaida. Hili ni jambo la kawaida kidogo kwa watu katika ulimwengu wa kisasa kulitambua, lakini katika ulimwengu wa kale, viwango vya kusoma na kuandika vilikuwa chini

sana. Haikuwa lazima kwa kila mtu kusoma, na kwa hivyo ikiwa ungeweza kusoma na kuandika, ulijulikana.

Kama ungeweza kuandika, uliitwa mwandishi. Ni wazi kwamba baadhi ya watu wangeweza kuandika baadhi ya mambo, na Paulo angeweza kuandika jina lake katika sentensi moja hivi, lakini anaonyesha hapa kwamba anatoa maelezo ya mwisho. Ni jambo la kufurahisha kuangalia miisho ya barua zingine za Paulo na kuona ni nani aliyeziandika.

Ukitaka kufanya jaribio la Biblia na kundi la watu, mojawapo ya ya kuchekesha zaidi ni kuuliza ni nani aliyeandika Warumi. Na hilo ni dhahiri kwa sababu katika Warumi 16, Tertio anasema waziwazi, mimi Tertio niliyeandika barua hii, nikionyesha kwamba yeye ndiye aliyeondoa imla. Kwa kusikitisha, hatujui ni nani aliyeondoa barua hii, na nasema ni ya kusikitisha kwa sababu, hata hivyo, yeyote aliyewekwa kwenye jaribio hilo alijaribiwa kama vile hadhira ya Wagalatia ilivyokuwa.

Lazima ilikuwa kwamba Paulo alikuwa amechoshwa sana kiasi kwamba alikuwa akienda kwa kasi sana kiasi kwamba mtu huyo hakuweza kuandika sentensi kamili. Tuna mivurugiko ya kisarufi. Ni fujo tu, barua hii, inayoonyesha hali ya kuchoshwa ambayo Paulo alikuwa nayo.

Kwa vyovyote vile, tunapata dirisha dogo la ujenzi wa barua za mwanzoni mwa karne ya kwanza. Katika mstari wa 12, Paulo anaonyesha tena nia za uchochezi za wachochezi, ambapo anasema, kimsingi, wamishonari hawa wanataka kuonekana wema kwa wenzao huko Yerusalemu. Anaposema, wale wanaotaka kuonekana wema katika mwili wanajaribu kuwalazimisha kutahiriwa ili wasije wakanyagwa kwa ajili ya msalaba wa Kristo, jambo ambalo lingewapata Wayahudi wenzao kama wangukuwa wakifanya kazi pamoja nami kujenga watu hawa wapya wa Mungu wa makabila mengi.

Lakini wamishonari hawa Wayahudi wanataka kujivunia katika miili yenu, kwa namna fulani wakitumia miili yao huko kwa njia ya aina nyingi, au angalau kwa njia isiyoieleweka, ikimaanisha tohara yao, unajua, govi, lakini pia kwa namna fulani jinsi walivyojenga utambulisho mpya kwa ajili yao kulingana na mtindo huu wa kimwili wa kutathmini utambulisho. Kwa hivyo wanataka kurudi Yerusalemu na kuweza kusema kwamba tumeigeuza tu jumuiya hii ya zamani ya kipagani, hata baada ya Paulo kuwa huko, tumeigeuza kuwa jumuiya ya Kiyahudi ipasavyo. Lakini bila shaka, hiyo ingekuwa ni fahari, hiyo ingekuwa ni fahari katika enzi ya zamani, hiyo ingekuwa aina ya fahari katika mawazo ya Paulo.

Jambo la kuvutia hapa katika mstari wa 13, ambapo Paulo anasema kwamba wale waliotahiriwa hawashiki sheria wenyewe, kwa sababu kwa mtazamo wa Paulo wa mambo, na hili linaendana na Warumi 2, kuna tofauti kati ya kuwa msikiaji wa sheria, yaani mtu ambaye ni mtu ambaye ana utambulisho wa Kiyahudi, na kuwa mshika

sheria. Na Paulo anaonyesha hapa kwamba watu hawa wanaodai kuwa wa sheria kwa kweli hawashiki sheria. Katika akili ya Paulo, unaweza kuwa mshika sheria na usiwe wa sheria.

Hiyo ni kusema, kama wewe si Myahudi, mtu mtiifu kwa Mungu, anayeshika sheria, hiyo ni kuwa mtu mtiifu. Lakini unaweza pia kuwa mtu ambaye ni wa sheria, msikiaji wa sheria, mtu ambaye ni wa matendo ya sheria, na unaasi sheria, ambayo anawaainisha watu hawa hapo katika mstari wa 13. Wale waliotahiriwa ni wa tohara, lakini kwa kweli si washika sheria kwa sababu wanataka ninyi mtahiriwe ili wajisifu katika miili yao, jambo ambalo Paulo analiona kama ukosefu wa kushika sheria.

Kwa upande mwingine, Paulo ana majivuno tofauti kabisa, na hii inarudi kwenye dhana hii ya kusulubiwa, ambayo ni dhana yenye uzito inayotumika katika maeneo mengi ya maisha. Majivuno ya Paulo ni mbadala kabisa, hasa ukifikiria kuhusu majivuno ya Paulo ya awali, ambayo unapata dirisha katika Wafilipi 3—kujivunia utambulisho wake wa Kifarisiyo, kujivunia utambulisho wake wa Kiyahudi, kujivunia mafanikio yake, kujivunia bidii yake kwa Mungu, ambayo ilimsukuma kulitesa kanisa. Kwa Paulo, ndivyo alivyokuwa hapo awali.

Sasa, ana kiburi tofauti kabisa. Lakini isije ikawa kwamba nisijisifu isipokuwa msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo, na hii ina nguvu kwa sababu ya kile msalaba umemfanyia, ambacho, kupitia msalaba, ulimwengu umesulubiwa kwangu, na mimi kwa ulimwengu. Kwa hivyo, Paulo ataendelea kujivunia msalaba, ambao ni ishara ya aibu kabisa.

Ni ishara ya adhabu ya kifo ya kifalme. Ni ishara ya hasara. Ni ishara ya udhaifu.

Ni ishara ya kutawaliwa. Ni ishara ya kuhukumiwa. Ni ishara ya kulaaniwa na Mungu, na Paulo anakubali yote hayo kwa sababu hiyo ndiyo ilikuwa njia ambayo uumbaji mpya uliumbwa, na hiyo ndiyo njia ambayo Paulo anatolewa kutoka katika ulimwengu huu wa kale hadi katika ulimwengu mpya.

Na hivyo Paulo atafurahi kuitangaza kwa sababu imemweka huru, na imemweka huru ili apate uzoefu wa nguvu ya ufufuo wa Kristo. Imemunganisha pamoja na waumini wenzake katika Kristo, na imemleta katika uhalisia unaotoa uzima, ambao unamweka kwenye njia ya kuelekea ufufuo wa mwisho na ushiriki wa mwisho katika uumbaji mpya wakati utimilifu wa ufalme wa Mungu utakapokuja. Hapo awali, majivuno yake yote ya awali yalimhakikishia tu hukumu mwishoni.

Walikuwa wakimhakikishia tu uharibifu, na walikuwa wakimhakikishia tu kukatiliwa mbali na uzoefu wa sasa wa ufufuo. Kwa hivyo, msalaba ndio ukweli wa mwisho unaoahidi, ingawa kwa macho ya mwili, unaashiria tu maumivu, usumbufu, aibu, udhaifu, fedheha, n.k. Lakini hii ndiyo kitendawili cha msalaba, na hii ndiyo kitendawili na ajabu ya theolojia ya Paulo.

Kadiri nilivyo karibu na msalaba, ndivyo nilivyo karibu na nguvu ya ufufuo. Kadiri ninavyojaribu kujiepusha na maumivu, fedheha na mateso, ndivyo ninavyozidi kuwa na uwezekano wa kupata nguvu ya ufufuo wa Kristo. Ndiyo maana, kwa Paulo, msalaba ni fahari yake, na hiyo ndiyo njia ya yeye kusulubiwa kwa ulimwengu wa kale na kuwa hai kwa ulimwengu mpya.

Kwa hivyo, kwa ajili ya tohara, kutahiriwa si kitu wala kutokutahiriwa bali ni kiumbe kipya. Tena, hiyo inarudi kwenye aina ya imani ya msingi ya Paulo inayoelekeza maisha yake kwa kiumbe kipya. Tofauti hizi zote za zamani zimetoweka.

Jinsia, kabila, yote hayo yametoweka. Hilo halihamu thamani yetu tena. Sasa, tumewekwa huru kufurahia kweli sisi ni nani katika muktadha huu mpya wa maisha ya ufufuo.

Kinachovutia kuhusu hili ni kwamba si tu nia njema ya kumalizia. Tunaona hilo likisemwa katika 5:16. Samahani, 5:6. Kwa maana sisi, kwa njia ya Roho kwa imani, tunangojea... Samahani. Ninaelewa vibaya hili.

Samahani. Ni 5:6. Kwa maana katika Kristo Yesu, kutahiriwa wala kutotahiriwa si kitu kingine chochote isipokuwa imani itendayo kazi kwa upendo, ambayo inarudiwa hapo katika 6:15. Kwa maana kutahiriwa wala kutotahiriwa si kitu kingine chochote isipokuwa kiumbe kipya. Kinachovutia ni kile Paulo anachosema katika mstari ufuatao: kwa wale watakaofuata sheria hii, amani na rehema ziwe juu yao.

Kwa hivyo, anaita hiyo kanuni, kanuni, kanuni. Hii ndiyo kanuni. Hii ni aina ya hii... Unataka kuzungumzia sheria mpya.

Sheria hii mpya ndiyo hii. Utambulisho wako wa kikabila, ulimwengu huu wote wa zamani, haujalishi tena. Kinachojalisha ni kushiriki katika uumbaji mpya.

Kinachohitajika ni imani inayojifanyia kazi katika upendo. Hiyo ndiyo kanuni. Tena, hii ndiyo sababu, linapokuja suala la huduma ya kichungaji, tunahitaji kusisitiza kabisa kwamba kila mtu katika ushirika wetu anashiriki kikamilifu na kwa matunda kupitia maisha ya upendo wa kujitoa mhanga, kujitoa, na huduma.

Na pale ambapo kuna mitazamo ya mgawanyiko, pale ambapo kuna mitazamo ya makundi au mifarakano au kugawanyika katika vikundi vidogo katika makanisa yetu kwa njia zinazokuza kutoridhika, ukosefu wa kuridhika, hayo si tu maendeleo mabaya katika kanisa. Hayo ni maendeleo mabaya. Hayo ni vitisho vya kifo kwa maisha ya uumbaji mpya.

Tena, kwa kawaida tunapanga dhambi kulingana na aina ya zile zenye mionzi zaidi, na hizo husababisha kengele za tahadhari. Hayo ndiyo tunayoanzisha nidhamu ya

kanisa, lakini nadhani hiyo inaonyesha ukosefu wa uelewa wa ukuu wa kanisa na umuhimu wa umoja. Hiyo ndiyo kanuni.

Uumbaji mpya, imani ikifanya kazi yenyewe katika upendo. Na mwishowe, dokezo hili ambapo Paulo anasema, amani na rehema ziwe juu ya watu hao, lakini pia juu ya Israeli wa Mungu. Na kauli hii imeleta mjadala usio na kikomo, hasa watu wanaojaribu kuhusisha ni nani walio watu wa Mungu wa Agano la Kale na ni nani walio watu wa Mungu wa Agano Jipya.

Mara tutakaporudi katika aina ya mapumziko kutoka kwa mijadala hii yote ya kitheolojia kuhusu hayo yote, nadhani ni wazi kabisa kwamba Paulo anazungumzia kuhusu Israeli wa Mungu. Paulo hangetumia neno hilo la aina fulani ya Mataifa. Hazungumzii kuhusu kanisa linalocheza nafasi hii ya Israeli sasa.

Nadhani hakuna njia ya kuepuka ukweli kwamba anazungumzia kanisa la Yerusalemu. Anazungumzia Wakristo Wayahudi ambao wamekubali jukumu lao katika watu wa Mungu kama walivyowekwa pamoja na Wakristo wengine ambao si Wayahudi. Watu hao wanaitwa Israeli wa Mungu.

Mataifa walio katika imani ni Wakristo, Wakristo wa Kituruki, Wakristo wa Siria, Wakristo wa Kirumi, au Wakristo wa Misri. Lakini kuwa Mkristo Myahudi ni kuwa sehemu ya watu wa kihistoria wa Mungu, lakini watu wa kihistoria wa Mungu kwa kweli wanadaiwa na Mungu na wale wanaodai Kristo. Hapa kuna maelezo machache ya mwisho ya Wagalatia.

Paulo anaomba kuanzia sasa, mtu yeyote asinisumbue, kwa maana nina alama za Yesu mwilini mwangu. Wanajua hili. Wanajua hili kwa sababu alipokuwa pale, alikuwa onyesho la hadharani la kifo cha Kristo.

Unajua, wanajua kwamba ana alama za Kristo mwilini mwake. Ni mwisho wa kuchekeka kwa barua hii. Kama vile ilivyoanza ghafla, inafungwa ghafla.

Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu, ndugu. Amina. Hakuna kutajwa kwa ni nani aliyeandika barua hiyo.

Hakuna sifa ya nani anayeibeba, jambo ambalo ni tofauti na Waefeso na Wakolosai. Hakuna salamu za kumalizia kama ilivyo katika Filemoni, hata ina mistari kadhaa ya salamu za kumalizia. Warumi 16 ni sura ya salamu za kumalizia.

Kwa hivyo kuna maana kwamba barua hii iliandikwa kutoka kwa mtume ambaye amehuzunika sana, anasumbuliwa sana kwamba makanisa yake kadhaa ambapo ameona uhai mpya ukizaliwa yanarudishwa nyuma na mienendo na vipimo vya enzi hii mbaya na yanakabiliwa na uharibifu unaowezekana, ambao ungekuwa msiba mkubwa. Haya hapa masomo ya mwisho kutoka kwa barua ya Paulo kwa Wagalatia

kwa ajili ya utambulisho wa Kikristo na kwa theolojia ya Paulo. Kwanza kabisa, kama watu wengi wanavyotambua sasa, na ninakubaliana kikamilifu na hili, kuhusu Paulo na Uyahudi, Paulo ni Myahudi, Myahudi kabisa, haombi msamaha kwa kuwa Myahudi, na kuhusu theolojia yake, hana tatizo na Uyahudi.

Kwa kweli, nadhani katika Wagalatia 1, kutaja kwake Uyahudi kunahusiana na aina hiyo ya Uyahudi wa Makabayo ambao ni kundi dogo ndani ya watu wa Kiyahudi wanaofuatilia usafi wa watu wa Kiyahudi. Kwa kweli hana mtazamo wowote kuhusu Uyahudi, ambao tunaweza kuuona katika barua zake. Kwa mtazamo wa Paulo, kuna makundi mawili ya watu.

Kuna watu wanaomtii Mungu, iwe ni Mataifa au Wayahudi, na watu wasiotii. Hiyo ndiyo tofauti yake. Kuna watu ambao ni miongoni mwa watu wa uumbaji mpya wa Mungu, Wayahudi au Mataifa, na watu ambao wako nje ambao anataka kuwaona wakiingizwa katika watu wa uumbaji mpya wa Mungu.

Linapokuja suala la kushika sheria kwa ajili ya Paulo kwa sababu haoni tofauti kati ya Agano la Kale na Agano Jipya, Paulo hakujua kwamba kungekuwa na Agano Jipya. Kwake, Biblia ilikuwa Agano la Kale tu. Kushika sheria, nukuu-nukuu, kunahusiana tu na kumtii Mungu, kufanya kile ambacho maandiko yanasema.

Kushika sheria kwa Wayahudi ni kubaki Myahudi na kuzingatia jinsi ilivyoonekana kuwa mwaminifu kuwa miongoni mwa watu wa Israeli. Kushika sheria kwa Mkristo wa Mataifa kulimaanisha kuwa mtiifu kwa Kristo, kuwa mtiifu kwa Yesu, kuonyesha imani katika Yesu, kushiriki kwa matunda miongoni mwa watu wa Mungu walioumbwa upya, na kumjua Mungu wa Israeli, lakini si kukubali vipengele maalum vya Israeli vya sheria ya Musa. Ninajua kwamba hilo ni gumu, lakini kuhusiana na Mungu wa Israeli, hakuna njia nyingine ya kumjua zaidi ya katika maandiko ya Israeli.

Kwa hivyo hayo ni maandiko kwa kanisa, lakini hayana jukumu la aina ya katiba ya kitaifa kama yanavyofanya kwa Wayahudi. Tofauti hiyo lazima izingatiwe akilini. Lakini bado unaweza kuwa mfuatiliaji wa sheria kama mtu asiye Myahudi, ilhali hata katika akili ya Paulo, baadhi ya Wayahudi wangukuwa wasiozingatia sheria kwa sababu hawafanyi kile ambacho sheria inasema, hata kama katika akili zao wanafikiri kwamba wanafanya hivyo.

Linapokuja suala la kufikiria kuhusu matumizi ya kisasa, nadhani tunapaswa kuwa waangalifu sana katika utamaduni wowote unaposoma Wagalatia, utamaduni wowote. Kwangu mimi, mimi ni Mkristo wa Marekani, na nadhani ni wajibu wa kanisa la Marekani kutambua ukabila wote unaoathiri utamaduni wetu, kisiasa, kimadhehebu, na kikanda. Je, wewe ni wa mashariki au magharibi? Je, wewe ni wa kaskazini au kusini? Je, wewe ni wa Republican au wa Kidemokrasia, wahafidhina au wa kiliberali? Aina yoyote ya shule ya mawazo au ya kidini au ya chama cha siasa uliyomo, nadhani ni muhimu kutambua tofauti hizi katika utamaduni wetu,

kutambua jinsi zinavyowaweka watu kinyume, na hata kama tuna uaminifu au uhusiano, tunapaswa kuhakikisha kwamba kama Wakristo wa Marekani, haturuhusu mambo haya kuwa maeneo ya uadui au migogoro.

Ninahitaji kuhakikisha kwamba hata kama Mmarekani, hili si jambo ambalo ninalichukulia kama utambulisho wangu wa msingi dhidi ya watu kutoka mataifa mengine. Mimi ni Mkristo. Mimi ni sehemu ya watu wapya kabisa ambapo mimi ni wa Wakristo wengine kwa undani zaidi na kwa umakini zaidi kuliko mimi ni wa Wamarekani wengine, ingawa naweza kufurahia sehemu nzuri zaidi za kuwa Mmarekani, jambo ambalo mimi hufanya.

Ninafurahia kalenda. Ninapenda michezo yetu. Ninapenda sana maana ya kuwa Mmarekani kwa sababu nahisi kama inawezekana kuwa Mmarekani aliyevutiwa na watu wa Mungu, lakini pia ninahitaji kutambua jinsi hilo lilivyo gumu.

Ninawezaje kuzingatia utambulisho wangu wa msingi kama mtu aliyevutwa katika familia ya Mungu katika Kristo na kuacha utambulisho wangu mwingine usiwe na jukumu kubwa katika jinsi ninavyoshirikiana na watu wengine, jinsi ninavyouona ulimwengu, na jinsi ninavyowaona watu wengine? Huo utakuwa ukweli mgumu kila wakati, lakini kama Paulo, nina utambulisho wangu msalabani. Kanisa langu lina utambulisho wake msalabani, na hilo ni jambo ambalo limeniumba zaidi ya kitu kingine chochote. Na mwishowe, ningewapongeza tu kwa matunda ya maono ya Paulo ya mwisho wa dunia.

Hiyo ni, jinsi Paulo anavyoona kanisa likiwa katikati ya kipindi cha enzi mahali pa mzozo wa ulimwengu na jinsi ninavyoweza kuchambua mitazamo na tabia binafsi. Ninaweza kufikiria kuhusu mkao wangu kuhusu watu wengine. Ninaweza kuchambua mahusiano na mienendo ya jamii jinsi yanavyoathiriwa na mwili.

Ninaweza kuchambua mienendo ya jamii kuhusu jinsi Mungu anavyotaka kubariki jamii na kuziunda jamii kulingana na uzima wa ufufuo, ambao utaongozwa na msalaba kila wakati. Hii imekuwa lenzi kwangu ya kufikiria kupitia theolojia ya Paulo, lakini pia imekuwa lenzi kwangu kufikiria kuhusu hali za kichungaji, kufikiria kuhusu mahusiano, na najua imekuwa na matunda kwa wengine wengi. Naam, natumaini kwamba somo hili la Wagalatia limekuwa la kutoa uhai kwako.

Ninakutia moyo tu uisome, uisome kwa makini, uisome vizuri, na uifurahie. Natumaini kwamba itakuwa chanzo cha nguvu ya Mungu inayokupa uzima.

Huyu ni Dkt. Tim Gombis katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Wagalatia. Hii ni kipindi cha 8, Wagalatia 6:1-18.